

Organizovaná kriminalita v České republice a Slovenské republice

Anotace: Předmětem článku je pokusit se zjistit, jak jsou úspěšné Česká republika a Slovenská republika v boji s organizovanou kriminalitou. Stav úspěšnosti demonstrovat pomocí statistických výstupů kriminality. Dále porovnat trestněprávní úpravu organizované kriminality obou zemí a poukázat na výhody a nevýhody jednotlivých právních úprav a jejich vliv na míru účinnosti boje s organizovaným zločinem.

Klíčová slova: organizovaná kriminalita, organizovaný zločin, zločinecká skupina, organizovaná zločinecká skupina, trestní právo, kriminologie.

Úvod

Organizovaný zločin patří bezesporu k nejzávažnějším problémům soudobé společnosti. Je to fenomén, který různým způsobem a různou intenzitou zasahuje do mnoha sfér občanské společnosti a ohrožuje tak nejen práva jednotlivců, ale je i hrozbou pro právní stát a jeho demokratické zřízení. Jde o jev, který se úspěšně a efektivně rozvíjí zejména v oblastech, kde účinně nepůsobí legislativa a veřejná moc a je nutné jej považovat za jedno z největších bezpečnostních rizik nejen ve světě, ale i v podmínkách České republiky.

Přelom 20. a 21. století s sebou přinesl výrazný pokrok v oblasti boje s organizovaným zločinem. Česká republika se svým zákonodárstvím a kooperací s řadou významných mezinárodních organizací a uskupení (Rada bezpečnosti OSN, Evropská unie) postupně stává rovnocenným protivníkem tohoto jevu, i když je nutno říci, že organizovaný zločin je neustále „o krok“ vpředu. Má oproti státu výhodu v tom, že při své činnosti používá zejména nelegální postupy a prostředky, zatímco stát má sice k dispozici řadu prostředků, ale ty musí být vždy v souladu s demokratickými právními principy České republiky, ctíci základní lidská práva a svobody.

Organizovaný zločin umně využívá situace, kdy v určitých oblastech existuje poptávka, která nemůže být uspokojena nebo může být uspokojena (legálně) velmi obtížně. Jedná se například o oblast migrace – lidé z různých zemí chtějí migrovat z různých důvodů do druhých zemí, ale legálně toto jde velmi obtížně. Této situace využívá organizovaný zločin a zprostředkovává ilegální převaděčství, parazituje na neštěstí lidí. Jiný příklad. Poptávka po drogách je legálně těžko uspokojitelná. Do této oblasti vstupuje organizovaný zločin. Poptávka po zbraních, radioaktivním materiálu, poptávka po lidských orgánech atd. To vše jsou oblasti, kde působí organizovaný zločin – umožňuje uspokojení poptávky za obejití předpisů a za tuto „službu“ inkasuje obrovské prostředky, má obrovský zisk.¹

Pojem organizované kriminality z pohledu kriminologie

V současné době existuje celá řada definic. Pojmy organizovaná kriminalita a organizovaný zločin budeme považovat za identické, přesto, že zejména v americké literatuře je pojem organizovaná kriminalita chápán úžeji než organizovaný zločin, ten je považován za nejvyšší vývojovou fázi skupinové trestné činnosti.²

Kuchta ve své publikaci z roku 1993 definuje organizovanou kriminalitu tak, že organizovaná kriminalita je součástí širšího fenoménu, tzv. skupinové kriminality. Skupinovou kriminalitou rozumí trestnou činnost páchanou ve vzájemné součinnosti nejméně třemi osobami.³

¹ SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. s. 155

² CHMELÍK, J. a kol. *Zločin bez hranic – vyšetřování terorismu a organizovaného zločinu*. Praha : Linde, 2004.

³ KUČHTA, J. a kol. *Kriminologie. II. část*, 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 1993. s. 77

Postupem doby, kdy se organizovaná kriminalita stává společenskou realitou, Kuchta a Válková reagují tak, že poukazují na problematiku definování organizované kriminality. Dle nich je velmi obtížné tuto definovat, a to z důvodu obtížnosti definování znaku organizování, které může být různého stupně. Autoři organizovanou kriminalitu definují jako specifický typ, způsob trestné činnosti vykazující řadu shodných formálních rysů s podnikatelskou činností, organizovaný za účelem dosahování maximálního zisku či jiných výhod bez ohledu na použité prostředky a oblasti podnikání, reagující na strukturu společenské poptávky.⁴ Na této definici je nutné vyzdvihnout zmínku týkající se reagenty organizované kriminality na společenskou poptávku, blíže viz úvod této kapitoly.

Zapletal definuje organizovanou kriminalitu jako dlouhodobou, plánovitou trestnou činnost, jejímž cílem je dosažení vysokého zisku nebo získání vlivu na veřejný život, páchanou hierarchicky strukturovanou skupinou osob, mezi nimiž se uplatňuje dělba činnosti; skupina přijímá zvláštní ochranná opatření proti odhalení a postihu trestné činnosti.⁵

Obdobnou definici zastává i Holcr.⁶ V jeho definici je uveden jako jeden z cílů získání vlivu na veřejný život. S tímto lze souhlasit, i když snaha o tento vliv je právě zaměřena na ovlivnění veřejného života tak, aby prostřednictvím tohoto vlivu byly vytvořeny příznivější podmínky, jež umožňují jednodušší „tvorbu“ onoho zisku.

Kaiser upozorňuje na problematiku definice organizovaného zločinu, která naráží na její mnohotvárnost a zvláštnost jevových forem. Organizovanou kriminalitu definuje prostřednictvím indikátorů, které poukazují na formy organizovaného zločinu. Jedná se o:

- trvalé spojení většího počtu osob do solidárního zájmového společenství, orientovaného na zisk,
- organizační struktura je charakterizována přísným stylem vedení, disciplinou členů, ale i péčí o jejich bezpečnost, nebo naproti tomu jde o spojení pachatelů s volným stylem vedení,
- plánovitý postup s dělbou práce,
- spojení legálních obchodů s nelegálními, které jsou přizpůsobeny právě existujícím potřebám obyvatelstva, kriminální využívání osobních a obchodních spojení („connections“),
- flexibilní technologie zločinu a mnohotvárnost ve volbě zločineckých metod od vykořisťování, výhrůžek, vydírání, násilí, nucené ochrany, teroru až k aktivnímu úplatkářství, přičemž násilí ustupuje ve prospěch vykonávání nátlaku všeho druhu,
- vědomé využívání infrastruktury jako radiotelegrafního styku, telefonu a hranice přesahujících dopravních možností, jakož i
- internacionalita a mobilita.⁷

Pro potřeby tohoto příspěvku je použita definice Novotného a Zapletala,⁸ která se jeví i přes její stručnost jako nejužitečnější. Organizovaná kriminalita je soustavná a plánovitá trestná činnost páchaná hierarchicky strukturovanou skupinou osob, mezi nimiž existuje dělba činnosti. Jejím primárním cílem je dosažení vysokého zisku.

Uvedená definice obsahuje následující pojmové znaky:

- skupinovitost

⁴ KUCHTA, J., VÁLKOVÁ, H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2005. s. 465

⁵ ZAPLETAL, J. *Kriminologie. Díl II. Zvláštní část*. Čtvrté nezměněné vyd. Praha : Policejní akademie České republiky, 2004. s. 129 an.

⁶ HOLCR, K. a kol. *Kriminológia*. 1. vyd. Praha : Leges, 2008. s. 378

⁷ KAISER, G. *Kriminologie*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 1994. s. 164-165

⁸ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie*. 3. vyd. Praha : ASPI – Wolters Kluwer, 2008. s. 395

- soustavnost
- plánovitost
- dělba činnosti
- hierarchická struktura skupiny a
- úsilí o maximální zisk.

Trestněprávní úprava organizované kriminality

Pokud jde o legální pojem organizované kriminality (organizovaného zločinu), tento nebyl nikdy obsahem právních předpisů platných na území České ani Slovenské republiky. Abychom se mohli zabývat organizovaným zločinem z pohledu trestněprávního, musíme se zabývat instituty, které jsou upraveny právem nebo jsou alespoň odvozovány z právní praxe a co nejvíce se vztahují ke kriminologickému pojmu organizované kriminality. Mezi takovéto pojmy náleží zejména pojem organizovaná zločinecká skupina v České republice a zločinecká skupina ve Slovenské republice.

Pojem organizovaná zločinecká skupina v České republice

V roce 1995 byl novelizován trestní zákon (zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon ve znění pozdějších právních předpisů, dále jen „TZ“), do tohoto byl zaveden nový pojem, a to pojem zločinné spolčení (dnes pojem organizovaná zločinecká skupina). Za zločinné spolčení se považovalo společenství více osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, které je zaměřeno na dosahování zisku soustavným pácháním úmyslné trestné činnosti. Zákon uváděl pět pojmových znaků:

- sdružení více osob
- vnitřní organizační struktura
- rozdělení funkcí
- dělba činnosti
- zaměření na dosahování zisku soustavným pácháním úmyslné trestné činnosti.

Vnitřní organizační struktura byla charakteristická vztahy nadřízenosti a podřízenosti, určitou stabilitou a pravidly pro činnost organizace včetně jejího utajení, struktury a činnosti. Soustavnost páchání úmyslné trestné činnosti i zaměření na dosahování zisku se posuzovaly z hlediska celého zločinného spolčení. Avšak zločinecká organizace například teroristická, která nebyla založena na dosahování zisku soustavným pácháním úmyslné trestné činnosti, ale směřovala svoji činnost k prosazení například politických, náboženských a podobných cílů, nespĺňovala znaky zločinného spolčení, i když nebezpečnost takového jednání mohla být i větší než nebezpečnost zločinného spolčení.⁹

Novelou trestního zákona s účinností k 1. 7. 2002 byl novelizován i institut zločinného spolčení. Za zločinné spolčení bylo považováno společenství více osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, které bylo zaměřeno na soustavné páchání úmyslné trestné činnosti. Nová definice obsahovala následující pojmové znaky:

- společenství více osob
- vnitřní organizační struktura
- rozdělení funkcí
- dělba činnosti
- zaměření na soustavné páchání úmyslné trestné činnosti.

⁹ JELÍNEK, J., SOVÁK, Z. *Trestní zákon a trestní řád*. Poznámkové vydání s judikaturou. Praha : Linde, 2001. s. 112-113

Porovnáme-li novelizovanou právní úpravu zločinného spolčení, zjistíme, že již se nevyžadovalo, aby činnost zločinného spolčení byla zaměřena na dosahování zisku. Tento pojmový znak z definice „vypadl“ právě proto, aby bylo možné pod pojem zločinného spolčení zahrnout i teroristické skupiny, které jsou orientovány na politické, náboženské či jiné cíle, tedy ne na zisk. Zaměření, záměr nebo cíl posuzovaného společenství více osob nejsou již rozhodné pro naplnění znaků zločinného spolčení.¹⁰

Ke dni 1. 1. 2010 vstoupil v České republice v účinnost rekodifikovaný trestní zákon, a to zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „TZk“). Nový trestní zákoník nepřináší v oblasti boje s organizovaným zločinem nějaké zásadnější změny. Nový trestní zákoník přináší v § 129 nový pojem organizovaná zločinecká skupina: jde o společenství více osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, která je zaměřena na soustavné páchaní úmyslné trestné činnosti.

Vzhledem k pojmovým znakům organizované zločinecké skupiny lze konstatovat, že tento pojem je pouze jiným označením institutu zločinného spolčení, který byl upraven v § 89 odst. 17 TZ z roku 1961. Zákonodárce vedla k pouhé změně názvu, jinak obsahově shodného pojmu, zřejmě nutnost zajistit kompatibilitu s mezinárodními úmluvami. Jednou z nich je i Úmluva OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Zavedením tohoto pojmu do českého trestního práva je naplněn i požadavek Vídeňského centra OSN pro prevenci mezinárodního zločinu, který stanoví, že Úmluva má kromě jiného zavést i jednotné terminologické standardy a je tedy třeba vycházet z jejího autentického textu.

Kromě obecného vymezení v § 129 TZk se lze s pojmem organizovaná zločinecká skupina setkat i na jiných místech. Konkrétně se jedná o hlavu X zvláštní části trestního zákoníku, která upravuje trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných, díl 7 s názvem organizovaná zločinecká skupina. Tento díl upravuje skutkovou podstatu trestného činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 TZk), včetně zvláštního případu účinné lítosti (§ 362 TZk) a specifické úpravy beztrestnosti agenta, který se účastní činnosti organizované zločinecké skupiny či ji podporuje (§ 363 TZk).

Pojem zločinecké skupiny ve Slovenské republice

Slovenský institut zločinecká skupina, jež je obdobou českému pojmu organizovaná zločinecká skupina, byl do *Trestného zákona (zákon č. 140/1961 Zb., Trestný zákon)* včleněn 1. 9. 1999. Za zločineckou skupinu bylo považováno delší čas trvající seskupení nejméně tří osob za účelem páchaní trestné činnosti s cílem dosáhnouti zisku, proniknutí do orgánů veřejné moci a získání kontroly nad nimi nebo uplatnění svého vlivu, aby se zakryla nebo legalizovala jejich trestná činnost anebo proniknutí do orgánů podnikatelských nebo nepodnikatelských subjektů, a získání kontroly nad nimi nebo uplatnění svého vlivu, aby se zakryla nebo legalizovala jejich trestná činnost nebo příjmy z ní, které se vyznačovalo vysokým stupněm dělby práce mezi jednotlivými členy zločinecké skupiny v rámci jejího vnitřního uspořádání. S účinností k 1. 9. 2002 byla definice zločinecké skupiny novelizována v tom smyslu, že výraz trestná činnost byl nahrazen výrazem obzvláště závažná trestná činnost.

Takto komplikovaná definice měla za důsledek, že v konkrétní právní věci bylo totiž prakticky nemožné prokázat vysoký stupeň dělby práce mezi jednotlivými členy zločinecké skupiny, jako i vnitřní organizační uspořádání takovéto skupiny.¹¹

S účinností k 1. 8. 2004, konkrétně s přijetím zákona týkajícího se evropského zatýkacího rozkazu, který taktéž novelizoval *Trestný zákon (zákon č. 140/1961 Zb.)*, byla změněna definice zločinecké skupiny. Tato byla nově chápána jako strukturovaná skupina

¹⁰ ŠÁMAL, P., PÚRY, F., RIZMAN, S. *Trestní zákon. Komentář*. 5. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 634

¹¹ HAMRAN, L. K posudzovaniu pojmov „organizovaná skupina“ a „zločinecká skupina“. *Justičná revue*, No. 1, vol. 59, 2007, s. 87-91

nejméně tři osob, která existuje po určité časové období a jedná koordinovaně s cílem spáchat jeden trestný čin nebo více trestných činů, za které je možné uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pěti roků, anebo některého z trestných činů podle § 160 až § 162 za účelem přímého nebo nepřímého získání finanční výhody nebo jiné materiální výhody, proniknutí do orgánů veřejné moci s cílem získat nad nimi kontrolu nebo uplatnit svůj vliv, aby se zakryla nebo legalizovala jejich trestná činnost nebo příjmy z ní, anebo proniknutí do orgánů podnikatelského nebo nepodnikatelského subjektu s cílem získat nad nimi kontrolu nebo uplatnit svůj vliv, aby se zakryla nebo legalizovala jejich trestná činnost nebo příjmy z ní.

V nové právní úpravě zákonodárce upustil od podmínky týkající se rozdělení funkcí, dělby činnosti v rámci zločinecké skupiny, nebo vnitřního organizačního uspořádání. Zákonodárce pravděpodobně reagoval na měnící se formy organizovaného zločinu, kdy tento je páchan i menšími organizačními jednotkami, a to ještě efektivněji než tradiční seskupení např. typů italské Mafie nebo Camorry.

Ve Slovenské republice nabyt k 1. 1. 2006 účinnost rekodifikovaný *Trestný zákon, zákon č. 300/2005 Z. z.* (dále jen „TZ SR“). Tento nově upravil, a to konkrétně v § 129 odst. 3, zločineckou skupinu. Pod pojmem zločinecké skupiny se rozumí strukturovaná skupina nejméně tří osob, která existuje po určité časové období a jedná koordinovaně s cílem spáchat jeden anebo více zločinů, trestný čin legalizace příjmů z trestné činnosti podle § 223 nebo některý z trestných činů korupce podle osmé hlavy třetího oddílu zvláštní části za účelem přímého nebo nepřímého získání finanční či jiné výhody. Nový pojem zločinecké skupiny obsahuje následující pojmové znaky:

- strukturovanost skupiny
- existence alespoň tří osob
- existence po určité časové období
- koordinované jednání
- jednání zaměřené na cíl, kterým je spáchat jeden anebo více zločinů, trestný čin legalizace příjmů z trestné činnosti podle § 223 nebo některý z trestných činů korupce podle osmé hlavy třetího oddílu zvláštní části za účelem přímého nebo nepřímého získání finanční či jiné výhody.

Porovnání české a slovenské právní úpravy

Za výhody slovenské definice zločinecké skupiny lze považovat tu skutečnost, že postačí páchaní i jen jednoho vyjmenovaného trestného činu (zločinu), kdežto dle české právní úpravy organizované zločinecké skupiny je požadováno soustavné páchaní úmyslných trestných činů. Vzhledem k tomu, že je nutné dokazovat všechny znaky, které jsou obsaženy v uvedených pojmech, může právě prokazování „soustavnosti“ páchaní úmyslných trestných činů přinášet v aplikační praxi v České republice značné problémy.

Další rozdíl je v tom, že slovenská definice explicitně stanoví minimální počet osob, které se musí účastnit na činnosti zločinecké skupiny, kdežto česká úprava vychází pouze z judikatury, když vágně stanoví „společenství více osob“. Zde vyvstává otázka, proč český zákonodárce, který při rekodifikačních pracích kladl důraz na princip zákonnosti, tak hlasitě volal po čistotě a jasnosti trestněprávní úpravy, se tohoto nedržel?

Za povšimnutí dále u slovenské úpravy také stojí znak jednání za účelem přímého nebo nepřímého získání finanční nebo jiné výhody. Zařazení tohoto znaku považují za velmi důležité, neboť lépe vystihuje úzký vztah s organizovanou kriminalitou. Kriminologie u pojmu organizované kriminality, mimo jiné, vyžaduje jednání cílené na maximální zisk (viz. výše). Je skutečností, že v české právní úpravě tento znak byl obsažen, ale český zákonodárce s účinností od 1. 7. 2002 jej z pojmu vypustil s odůvodněním, že by pod zločinné spolčení (dnes organizovanou zločineckou skupinu) nebylo možné podřadit teroristické organizace,

jejímiž cíli nejsou zisk, ale cíle politické, náboženské aj. Zda tato skutečnost má praktický význam, lze těžko říci, neboť ze statistik kriminality ji nelze vyčíst.

Dá se shrnout, že slovenská právní úprava se jeví jako preciznější, obsahuje všechny potřebné znaky a formuluje je tak, že se dá předpokládat, že nebudou vytvářet problémy orgánům aplikujícím uvedené instituty. Zda rozdíl v právní úpravě této problematiky má vliv na řešení problematiky organizované kriminality v České republice a Slovenské republice, se pokusím vyjádřit pomocí statistických výstupů.

Statistiky kriminality týkající se organizovaného zločinu

Abychom mohli porovnat statistiku týkající se organizované kriminality v obou zemích, použijeme k tomu statistické ukazatele těch trestných činů, pod které tato problematika spadá. V České republice se jedná o trestný čin „účast na organizované zločinecké skupině“ dle § 361 TZk a ve Slovenské republice trestný čin „založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny“ dle § 296 TZ SR.

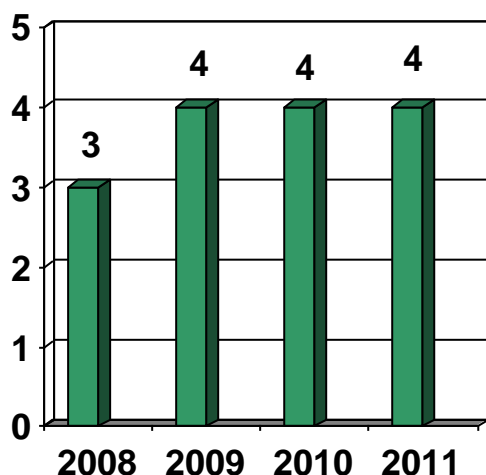
Nejprve je nutné porovnat obsahově uvedené trestné činy.

Účast na organizované zločinecké skupině – „*kdo založí organizovanou zločineckou skupinu, kdo se činnosti organizované zločinecké skupiny účastní, nebo kdo organizovanou zločineckou skupinu podporuje, bude potrestán ...*“

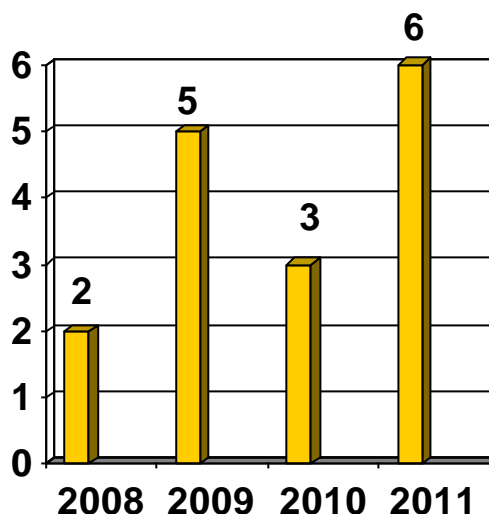
Založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny – „*kto založí alebo zosnuje zločineckú skupinu, je jej členom, je pre ňu činný alebo ju podporuje, potrestá sa*“

Porovnáním obou trestných činů dospějeme k závěru, že jsou obsahově shodné. U obou právních úprav jde o založení skupiny (slovenská úprava precizuje navíc „zosnování“), dalším možným jednáním je účast na její činnosti (slovenská úprava precizuje vyjádření v podobě členství a činnosti) a třetím možným jednáním je podpora takovéto skupiny. Vzhledem k obsahové jednotnosti obou úprav je možné porovnat vývoj četnosti těchto trestných činů v obou republikách.

Účast na organizované zločinecké skupině

Založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny

Zdroje: Statistika kriminality – internetové stránky MVČR www.mvcr.cz
Statistika kriminality – internetové stránky MVSR www.minv.cz

V obou grafech je uveden počet registrovaných trestných činů za poslední čtyři roky. Porovnáme-li vývoj nápadu této trestné činnosti v jednotlivých zemích, bylo v České republice za poslední čtyři roky spácháno trestných činů účasti na organizované zločinecké skupině celkem 15, tedy průměrně 3,75 trestných činů za rok. Ve Slovenské republice 16, tedy průměrně 4 trestné činy za rok. Na první pohled by se dalo říci, že těchto trestných činů je v obou zemích zjišťováno průměrně stejné množství, tedy problém s touto kriminalitou je stejný. Ale vezmeme-li v úvahu, že Slovenská republika je co do rozlohy a co do počtu obyvatel cca poloviční oproti České republice, a dokonce celkový nápad registrované trestné činnosti je na Slovensku pouze cca třetinový oproti České republice (v ČR v roce 2011 bylo celkem registrováno 317 177 trestných činů, v SR 92 863 trestných činů), což ještě lépe vyjadřuje index celkové kriminality na 100 000 obyvatel (ČR = 3200 TČ, SR = 1710 TČ), docházíme k závěru, že orgánům, které se zabývají touto problematikou na Slovensku, se daří tuto trestnou činnost odhalovat daleko lépe (tyto trestné činy se totiž musí vesměs vyhledávat aktivní činností policistů, proto také v grafech jsou uvedeny pouze registrované trestné činy a ne objasněné) než v České republice. Můžeme říci, že účinnost na Slovensku je v porovnání s Českou republikou více jak dvounásobná.

Budeme-li vycházet z toho, že kvalita policistů je v České republice stejná jako na Slovensku, a proč by tomu mělo být jinak, pak lze problém v České republice spatřovat právě v oněch definičních znacích organizované zločinecké skupiny.

Závěr

V příspěvku se autor pokusil rozebrat problematiku organizovaného zločinu jak z pohledu kriminologie, tak z pohledu trestního práva. Pomocí statistických ukazatelů, tedy ukazatelů vývoje trestných činů, jež se týkají organizovaného zločinu, a jejich porovnáním v České republice a ve Slovenské republice dospěl k závěru, že účinnost boje s organizovaným zločinem je na Slovensku větší než v České republice. Tento problém autor vidí k rozdílné právní úpravě v obou zemích týkající se institutu organizované zločinecké skupiny (zločinecké skupiny). Pojmové znaky organizované zločinecké skupiny v České republice jsou nastaveny tak, že pro aplikační praxi vytváří určité překážky. Konkrétně jde o to, že u českého pojmu organizovaná zločinecká skupina se vyžaduje mimo jiné prokázání definičního znaku „zaměření na soustavné páchaní úmyslné trestné činnosti“. Když u slovenské úpravy stačí spáchání i jednoho trestného činu (zločinu). A právě ona „soustavnost“ je značným problémem. Pokud je v České republice takto postavena definice organizované zločinecké skupiny, má to v praxi ten důsledek, že i když členové organizované zločinecké skupiny spáchají pouze jeden trestný čin, a může být sebezávažnější, nelze účastníky takové skupiny stíhat pro trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině a musí se „čekat“, než spáchají více úmyslných trestných činů.

Literatura

- HAMRAN, L. K posudzovaniu pojmov „organizovaná skupina“ a „zločinecká skupina“. *Justičná revue*, No. 1, vol. 59, 2007, s. 87-91
- HOLCR, K. a kol. *Kriminológia*. 1. vyd. Praha : Leges, 2008. 190 s. ISBN 978-80-87212-23-3.

- CHMELÍK, J. a kol. *Zločin bez hranic – vyšetřování terorismu a organizovaného zločinu*. Praha: Linde, 2004.
- JELÍNEK, J., SOVÁK, Z. *Trestní zákon a trestní řád*. Poznámkové vydání s judikaturou. Praha : Linde, 2001. 895 s. ISBN 80-7201-304-1.
- KAISER, G. *Kriminologie*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 1994. 268 s. ISBN 80-7179-002-8.
- KUCHTA, J. a kol. *Kriminologie. II. část*, 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 1993. 102 s. ISBN 80-210-0681-1.
- KUCHTA, J. VÁLKOVÁ, H. a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2005. 568 s. ISBN 80-7179-813-4.
- NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. a kol.: *Kriminologie*. 3. vyd. Praha : ASPI – Wolters Kluwer, 2008. 528 s. ISBN 978-80-7353-376-8.
- SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. 174 s. ISBN 978-80-86708-21-8.
- ŠÁMAL, P., PÚRY, F., RIZMAN, S. *Trestní zákon. Komentář*. 5. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. 1581 s. ISBN 80-7179-624-7.
- ZAPLETAL, J. a kol. *Kriminologie. díl II. Zvláštní část*. čtvrté nezměněné vyd. Praha : Policejní akademie České republiky, 2004. 170 s. ISBN 80-7251-095-9.

Legislativní dokumenty

- Zákon č. 140/1961 Sb. Trestní zákon ve z (zrušen)
- Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník ve znění pozdějších právních předpisů
- Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v platném znění
- Statistika kriminality - internetové stránky MVČR www.mvcr.cz
- Statistika kriminality - internetové stránky MVS SR www.minv.cz

Key words: organized criminality, organized crime, criminal group, organized criminal group, criminal law, criminology

Summary

The author attempted in his text to analyse the issue of organized crime from the perspective of criminology and criminal law. He came to the conclusion with the help of statistical indicators, so the indicators of the crime development, which is relevant to the organized crime and their comparing to the Czech and Slovak Republic, that the effectiveness of combating organized crime is greater in the Slovak Republic than in the Czech Republic. The author sees the problem in different legislation in both countries regarding the institute of the organized criminal group. The conceptual features of organized criminal group in the Czech Republic are set so up, that they create for practical application the certain obstacles. Specifically, the Czech concept of the organized criminal group is required inter alia the definition character “focus on the systematic commission of intentional crime”, when the committing just one crime is enough for the Slovak concept. And just the “systematic” is a significant problem. If the definition of the organized criminal group is so based in the Czech Republic, it has in practice the consequence that even if members of an organized criminal group commit only one crime, and it can be serious, it cannot be prosecuted the participants in such groups for the implication in an organized criminal group and it must “wait” until they commit more intentional crimes.

JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

*Katedra právních oborů a bezpečnostních studií
Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s.
Žižkova č. 6 370 01 České Budějovice
e-mail: svatos@vsers.cz
Tel. +420602140294*

Recenzent: PhDr. Magdaléna Ondicová, PhD.